

Üldsätted

1. jagu

Põhihariduse alusväärtused ja eripära

Õppe- ja kasvatuse aineteüleseks eesmärgiks on põhikooli riikliku õppekava §4, lõikes 4 ning §7, §9 ja §11 kooliastmeti kirjeldatud pädevuste ning ainevaldkondade kavades esitatud valdkonnapädevuste kujunemine.

1. Põhikool on avatud ja demokraatlikult juhitud õppeasutus, kus kõigil õpilastel on võrdsed võimalused võimetekohasele ja kvaliteetsele mitmekülgsele haridusele kaasaegses ja turvalises õppekeskkonnas. Tugeva põhihariduse omandanud õpilased suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.
2. Koolis toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Kool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks, eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks. Erivajadus ei ole meie kooli lõpetajal takistuseks sobiva karjääri planeerimisel.
3. Põhikooli õpilane on terve eluhoiakuga aktiivne õppija, mõtleja ja tegutseja. Kool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks. Koolis tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi: ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu.
4. Koolis tähtsustatakse ühiskondlikke väärtusi: vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus.
5. Põhikooli õpilase sotsialiseerumine rajaneb eesti kultuuri traditsioonidele, Euroopa ühisväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtmisele.
6. Kool toetab iga õpilase individuaalset arengut, tagades põhikooli õpilasele eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ja arendava õppe-keskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskusi, eneserefleksiooni ja kriitilist mõtlemisvõimet.
7. Põhikooli lõpetajal on kujunenud põhilised väärtushoiakud ning õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. On loodud alus tunda end eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena. Õpilane suhtub sallivalt ja avatult maailma ning inimeste mitmekesisusse.
8. Põhikooli lõpetajad on jõudnud selgusele oma huvides, võimetes ning on valmis õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks.
9. Põhikooli lõpetajal on kindel arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

10. Õpetuses ning kasvatuses pööratakse erilist tähelepanu eesti keele õppele, kuna tulenevalt põhikooli riikliku õppekava §3 lõikest 7, seisab Eesti kool eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest.

Tallinna Kunstigümnaasiumi põhiväärtused

Avatus

Kõik õpilaste ja õpetajate mõtted ja vastused on õiged.

Õpilased ja õpetajad suhtuvad teistesse inimestesse, kultuuridesse ja gruppidesse sallivalt ja mõistvalt ning on valmis koos töötama ja õppima.

Uutele ja „uutele“ vanadele õpetamise meetoditele ja õppimise viisidele.

Koostöö

Iga õpilase õppe eesmärgistamine ja individuaalsete võimete ning huvidega arvestamine. Hea õppimise ja töökeskkond.

Hooliv suhtumine.

Loovus

Süvenemisvõimalus.

Järjepidevus ja omaalgatus.

Kultuursus ja mitmekülgsus.

Kooli visioon

Tallinna Kunstigümnaasiumis õpib mitmekülgne isiksus, kes teadvustab oma eesmärgid ja oskab neid saavutada. Ta on ühiskonna ees vastutav kodanik.

Kooli missioon

Tagame läbi oma põhiväärtuste hea hariduse igale õpilasele vastavalt tema arengutasemele.

Põhikooli eripära

2. jagu

Õppe- ja kasvatusesmärgid

I Põhikooli sihiseade

1. Põhikoolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.
2. Põhikoolis on õpetuse ja kasvatuses põhitähtsuseks tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.
3. Põhikooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

4. Põhikool toetab põhiliste väärtushoiakute kujunemist. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Põhikoolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.
5. Põhikool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, töölus, ühiskonnas ja riigis.
6. Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.
7. Eesti kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

II Üldpädevuste kujundamiseks ja õpikeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

Õppekava tähenduses on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Pädevused jagunevad üld-, valdkonna- ja kooliastmetes taotletavateks pädevusteks. Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös. Alusväärtused on igapäevaselt kõigile kättesaadavad, neid järgitakse tegevuste kavandamisel ning erinevaid töövorme kasutades arutatakse õpilastega alusväärtuste üle.

III Õpilastes kujundatavad üldpädevused

1. Kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalnormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;

Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele

Õpetajad arutavad tundides õpilastele eakohaselt päevakajalisi sündmusi või ühiskonnas ja maailmas esiplaanil olevaid aktuaalseid küsimusi. Arutelusid läbi viies käsitleb õpetaja mingi sündmuse, nähtuse või seisukoha erinevaid tahke, demonstreerides teatud mõtteviisi: igal nähtusel on mitu põhjendust, igal sündmusel on vähemalt mitu tõlgendust, igal seisukohal on vähemalt üks vastand seisukoht. Koolis keskendutakse teiste loomingut väärtustamisele eelkõige õpilaste suutlikkuse kujundamise kaudu vältida plagiaati kirjalike tööde koostamisel. Korrekse viitamissüsteemi kasutamist kirjalikes töödes jälgivad kõik õpetajad esimesest kooliastmest alates. Koolis kujundatakse õpilaste ilumeelt ühelt poolt koolis valitseva esteetilise õppe-keskkonna kaudu, teisalt jälgitakse põhimõtet: esitatavad kirjalikud tööd peavad alati olema korrektselt ja esteetiliselt vormistatud.

Kultuuri ja väärtuspädevuste kujunemine protsessis

- Koolikontserdid
- Koolisisesed kunsti- ja käsitöönäitused
- Klasside ühised teatrikülastused
- Loovtööd ja uurimistööd
- Ainevaldkondade nädalad
- Osalemine laulu- ja tantsupidudel
- Erinevaid rahvusi ja kultuure tutvustavad üritused
- Huvitunnid
- Projektipäevad
- Euroopa Kultuuride nädal
- Halloween
- Thanksgiving
- Valentine's Day
- Vastlapäev ja vene kultuuri päev
- Keeledušš
- English Week
- Multikulti nädal
- Muusikaviktoriin
- Kooliraadio/muusikalised vahetunnid
- Jõululaat
- Advendikontserdid

2. Sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;

Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele

Vastutustunde kujundamine toimub koolis eelkõige kokkulepete sõlmimise ja kokkulepetest kinnipidamise jälgimise teel. Kokkulepete saavutamine tähendab osapoolte ärakuulamist ja teineteisega arvestamist (selle mõistmist, kas kokkulepet on võimalik täita) ning kõigi osapoolte nõustumist. Oluline roll on selle juures õpetajatel asjakohases suhtlemises, kannatlikkusel asju läbi rääkida ning järjekindluses kokkulepetest kinnipidamist jälgida. Demokraatliku mõtteviisi kujundamine õpilastes toimub igapäevase õppe- ja kasvatusprotsessi korralduse kaudu. Õppeprotsessi kavandamine on avalik, st õpilased peavad trimestri või kursuse alguses teadma, mida õpitakse, millised on oodatavad õpitulemused, kuidas toimub hindamine ning millised on hindamiskriteeriumid. Kõik muutused õppeprotsessi käigus arutatakse õpilastega läbi. Välistatud on ootamatud kokkuvõtvad hindamised. Õpilased on õppeprotsessis partnerid, õpetajad küsivad kursuse, trimestri, õppeteema lõpus tagasisidet õppeprotsessi läbiviimise kohta. Kehtestatud reeglite järgimisel näitavad õpetajad õpilastele ise eeskujut. Õpilastelt ei nõuta reeglite täitmist, mida õpetaja ise ei täida. Näiteks, kuna õpilastelt nõutakse täpsust tundi tulekul, siis tundi ei hiline ka õpetajad. Eraldi tähelepanu pööratakse kõikides õppeainetes

õpilaste koostööoskuste arendamisele meeskonnas töötamisel. Kui õpetaja on planeerinud õppemeetodina kasutada rühmatööd, siis peale selle läbiviimist järgneb peale rühmatöö tulemuste arutelu ka arutelu rühma kui meeskonna toimimise teemal ning tehakse järeldused edaspidiseks.

Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujunemine protsessis

- Kõigil õpilastel on võimalik soovi korral korraldada koolis üritus, kellegi ideid ei tehta maha ega lükata tagasi
- Vabariigi aastapäeva tähistamine koolis
- Loovtööd ja uurimistööd
- Erinevate ainevaldkondade nädalad o Vene kultuuri päev o English Week o Multikulti nädal
- Õpilaste/õpetajate rahuloluküsitlused/tunnid
- Kooliraadio
- Muusikalised vahetunnid
- Koolis tegutseb aktiivne õpilasesindus
- Osalemine vabatahtlikus tegevuses nii koolis kui ka väljaspool kooli
- Vaimse tervise nädal
- Sisekoolitused
- 2. klassi inimeseõpetuse programm „Meie maailm”

3. Enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;

Enesemääratluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele
Kõikides õppeainetes kasutatakse kujundava hindamise raames õpilaste enesehindamist, mille käigus õpilased õpivad määratlema enda tugevaid ja nõrku külgi ning kavandama parendustegevusi. Õpilastega läbiviidavad arenguvestlused põhinevad õpilaste eneseanalüüsil, mille aluseks on õpimapp. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet õpetajalt ja kaasõpilastelt. Kõikide õpilaste poolt koostatud kirjalikud tööd peavad sisaldama kirjalikku tagasisidet soorituse tugevuste ja nõrkuste kohta. Tagasisidet võib saada eelnevalt teadaolevate kindlate kriteeriumite põhjal õpetajalt, kaaslastelt või ka eneseanalüüsi korras.

Enesemääratluspädevuste kujunemine protsessis

- Spordinädal
- Spordipäevad
- Kaitse End ja Aita Teist loengud
- Huvitunnid

- Projektipäevad
  - Loov- ja uurimistööd
  - Üritused, mida õpilasesindus aitab korraldada o Halloween o Thanksgiving o Winter Wonderland o Valentine's Day o Vene kultuuri päev o English Week o Multikulti nädal
- Õpilaste/õpetajate rahuloluküsitlused/üritused
  - Vaimse tervise nädal
4. Õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;

Õpipädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele

Kõikides õppeainetes keskendutakse ühe olulisema õpipädevuse komponendi, funktsionaalse lugemisoskuse arendamisele. Eelkõige kujundatakse õpilastel oskusi leida informatsiooni teatmeteostest ja internetist. Õpikuid käsitletakse koolis ühe teatmeteose liigina. Järgitakse põhimõtet, et õpitulemuste saavutatuse kontrollimisel võivad õpilased, sõltuvalt õpitulemusest, kasutada vajalikke abimaterjale või -vahendeid. Õpiraskuste esinemisel koostatakse esmase õpiabi meetmena õpilase ja õpetaja koostöös õpilasele kirjalik individuaalne arenguplaan raskustest ülesaamiseks. Individuaalne arenguplaan on õpilase ja õpetaja vabatahtlik kokkulepe ja on suunatud õpetaja konsultatsioonija tulemuslikumaks ärakasutamiseks.

Õpipädevuste kujunemine protsessis

- Karjääriõpe
- Olümpiaadidel ja konkurssidel osalemine
- Ainevaldkondade nädalad o Vene kultuuri päev o English Week o Multikulti nädal o Keeledušš o Winter Wonderland
- Loov- ning uurimistööd o Videokoolitus õpilastele: "Kuidas uurimuslikku tööd mitte vormistada?"
- Õpilaste eneseanalüüsid
- Rahuloluküsitlused õpilastele
- Õppekäigud ning tunnid muuseumides
- Õppereisid, teatrikülastused ja näitused
- Õpilaste/õpetajate rahuloluküsitlused/üritused
- Valikained, huvitunnid
- Muusikaviktoriin
-
-
-

5. Suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi; Suhtluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele

Kõikides klassiruumides ja õppetundides on võimalik kasutada „Eesti õigekeelsus sõnaraamatut“ ja „Võõrsõnade leksikoni“. Õpetajad suunavad õpilasi neid järjekindlat kasutama. Eraldi tähelepanu pööratakse õpilaste esinemisalase pädevuse kujunemisele. Järgitakse kahte peamist printsiipi: esinemine klassi ees on õpilasele vabatahtlik ja õpilane peab saama enne esinemist õpetajapoolset juhendamist ning peale esinemist personaalset tagasisidet. See, kas õpilased on valmis vabatahtlikult klassi ees esinema, sõltub eelkõige sellest, millise vaimse ja sotsiaalse õppe-keskkonna õpetaja on suutnud luua. Õpilasi ei tohi panna vastu nende tahtmist esinemissituatsiooni, vaid neid tuleb juhendada ja toetada nii, et nad on valmis ise esinema. Õpilastel kujundatakse oskused anda kaasõpilastele konstruktiivset kirjalikku ja suulist tagasisidet. Tagasiside andmine toimub õpetaja juhendamisel, mille käigus järgitakse konstruktiivse tagasiside andmise reegleid. Suhtluspädevuste kujunemine protsessis

- Õpilastele antakse koolis võimalus avalikult esineda: aktused, koolikontserdid, ürituste juhiks olemine, projektipäevade esitlused
- Loovtööde ja uurimistööde esitlused
- Projektipäevade esitlused
- Võõrkeelte aineseksiooni üritused:
  - o Euroopa Kultuuride nädal
  - o Halloween
  - o Thanksgiving
  - o Valentine's Day
  - o Vastlapäev ja vene kultuuri päev
  - o Keeledušš
  - o English Week
  - o Multikulti nädal
- Kooliraadio/muusikaline vahetund
  - Advendikonsterdid
  - Kooli lauluvõistlus
  - Nõiatrall
  - Eelkooli õpilased tulevad külla

6. Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõendus põhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;

•

Matemaatiliste, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele

Kõikides ainetes pööratakse tähelepanu matemaatiliste, loodusteaduste ja tehnoloogiliste

esitusviiside kasutamisele oma aines. Eraldi pööravad kõik õpetajad tähelepanu oma ainekõigusele ja õpilaste vanusest tulenevalt andmetöötamise erinevatele meetoditele. Kõikides ainetes pööratakse tähelepanu õppeainete sisemiste seoste nägemisele ja esiletoomisele.

Matemaatiliste, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevuse kujunemine protsessis

- Robotika ja programmeerimine, STEAM-õpe
- Loovtööd ja projektipäevad
- Huvitunnid
- Erinevad õppekäigud
- Võõrkeelte aineseksiooni üritus õpetajatele (hetkel selgumisel, seotud võõrkeelse digisõnavara ja -keskkondadega)
- Kooliraadio
- Rahuloluküsitlustele vastamine
- Haridustehnoloogia üritus, mis on lõimitud ökošmõko kogukonnapäevaga

7. Ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärged, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske;

Ettevõtlikkuspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele

Tundides kasutatakse kogemusõppetunde põhinevaid aktiivõppe meetodeid, mis võimaldavad erinevates olukordades ennast proovile panna ja õpitut teadmisi ja oskusi rakendada. Tunnivälised üritused kavandatakse projekti põhiseks, kuhu kaasatakse õpilased ning järgitakse kõiki projektijuhtimise reegleid. Ettevõtlikkuspädevuste kujunemine protsessis

- Õpilaskõigused
- tantsuvahetunnid
- Playback korraldamine
- Ettevõtete külastused
- Julgustame õpilasi tegema vabatahtlikku tööd

•

•

•

•

Üritused, mida õpilasesindus aitab korraldada
o Halloween o Thanksgiving o Winter
Wonderland o Valentine's Day o Vene
kultuuri päev o English Week o Multikulti
nädal

- Kooli lauluvõistlus
- Advendikontserdid
- Jõululaat
- TOY metoodika kasutamine erinevate tegevuste elluviimisel

8. Digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Digipädevuste kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele

Õpetaja loal kasutatakse tundides nutivahendit, et rakendada õpitud teadmisi ja oskusi. Pööratakse tähelepanu õpilaste koostöö oskuste arendamisele ning järelduste tegemise oskusele/vajalikkusele.

Digipädevuste kujunemine protsessis

- E-turvalisuse kaardistamine ning toetamine;
- ühisüritused teiste koolidega (linnas, maakonnas, üle-eestiliselt);
- innovaatiliste rakenduste ja keskkondade kasutamine ainetundides; • IT- ja nutivahendite konkurssidel osalemine
- elukestva õppe toetamine läbi veebipõhise õppetöö (Google Drive);
- haridustehnoloogilised sisekoolitused koostöö ja eneseanalüüsi arendamiseks;
- programmeerimine ja robotika ainetundides ja huviringides;
- digilahenduste kasutamine probleemide lahendamiseks eluliste näidete abil;
- e-õppe keskkondade kasutamine
- e-õppe korraldamine
- Võõrkeelte ainesektsiooni üritus õpetajatele (hetkel selgumisel, seotud võõrkeelse digisõnavara ja -keskkondadega)

Veebiküsitlustele vastamine

Õppekava rakendamist toetavad tegevused

•

Õppetöö mitmekesistamine toimub lisaks igapäevastes õppetundides kasutatavale erinevatele õppemeetoditele ka läbi huvitundide, projektipäevade, õues- ja muuseumiõppe ning ekskursioonide ja õppekäikude. Olulisel kohal õppekava rakendamist toetavate tegevuste läbiviimisel on õpitulemuste saavutamine, üldpädevuste kujundamine, läbivate teemade käsitlemine. Suur rõhk on meeskonnatööl, mille aluseks on efektiivne koostöö.

- 1) Kool kavandab ja viib läbi järgmisi projekte:
  - a. õppe-eesmärgilised projektid – ainekesksed ja ainetevahelised projektid, õppekäigud, loengud;
  - b. klassidevahelised projektid – õppeaasta algul kavandatud mitme klassi ühisüritused (nt nõustamiskeskuste külastamine, ühised ekskursioonid, õppeeesmärgilised väljasõidud ja teatrikülastused);
  - c. ülekoolilised projektid – traditsioonilised ülekoolilised üritused või üksikprojektid (nt kooli pildistamispäevad, ülekooliline lauluvõistlus, õpilastelevisioon);
  - d. koolidevahelised, üleriigilised või rahvusvahelised projektid – kool osaleb võimalusel Haridus- ja Teadusministeeriumi, erinevate fondide või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt väljakuulutatud haridus- või kasvatusalastest projektides.

- 2) Ülekoolilisi ja koolidevahelisi projekte viiakse läbi läbivate teemade õppe ja lõimingu realiseerumiseks. Selleks võib korraldada koostööd Tallinna Haridusameti, Tallinna linna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust.

- 3) Ülekoolilised ja koolidevahelised projekte kavandatakse iga õppeaasta algul kooli üldtööplaani koostamisel.

Huvitunnid

Koolis on õpilase individuaalse arengu tagamiseks loodud õppekava täitmist toetavad huvitunnid. Õpilaste huvisid arvestades võimaldatakse õpilastel kolm korda õppeaasta jooksul valida huvitundi, mis võimaldavad neil arendada nende tugevaid külgi. Igale kooliastmele pakutakse huvitunde, mis on eakohased ning valida saab vähemalt kümne erineva huvitunni seast. Igal trimestril valib õpilane uue huvitunni. Antud tegevus soodustab enesemääratluspädevuse arengut. Tänapäeva maailmas elementaarse hea võõrkeeleskuse tagamiseks on võimalik osaleda nii inglise kui ka venekeelsetes huvitundides.

Koolis õpetatakse koorilaulu ja pilliõpet. Tegutsevad erinevad kooriliigid, väiksemad muusikalised grupid ja ansamblid.

Tehnoloogiaalase mõtlemise arendamist toetavad erinevad tegevused, näiteks programmeerimisõpe, robotikaõpe, STEAM, erinevad digipädevusi arendavad huvitunnid, projektid.

Eesmärgiks on tagada kõikidel õpilastel põhikooli lõpuks vähemalt kahe võõrkeele oskus keelekeskkonnas elementaarse toimetuleku tasandil. Mitte eestikeelse emakeelega lastel väga hea eesti keele oskus. Soovijatel on võimalus õppida kolmandat võõrkeelt huvitunnis.

Projektõpe

Projektõppe vormiks Tallinna Kunstigümnaasiumis on projektipäevad. Projektipäevad toimuvad vähemalt kolm korda õppeaasta jooksul. Projektipäevade eesmärgiks on suunata õpilasi süvendatult tegelema valdkonnaga, mis neid huvitab. Projektid on kooliastmepõhised. Iga projekt soodustab ka vastava kooliastme õpiväljundite saavutamist ning erinevate üldpädevuste arendamist. Kõik projektid lähtuvad kooli põhiväärtustest.

Õues- ja muuseumiõpe ning ekskursioonid ja õppekäigud

Õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg kavandatakse vastava aine tundi. Kui käik kestab kauem, kui etteantud ainetund, siis kasutatakse üldjuhul põhikoolis õppeperioodi viimast nädalat ja õppeaasta lõpu päevi. Vajadusel võib kooskõlastatult kooli juhtkonnaga kasutada õppekäikudeks ja ekskursioonideks lisaks teisi aegu õppeperioodi sees.

3. jagu

Õppimise käsitlus ja õppekeskkond

I Õppimise käsitlus

1. Õppekavas käsitatakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi õpilase või õpilaste rühma käitumisvõimes. Konkreetsemalt tähendab see selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja -hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks. Õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille õpilane omandab vastastikusel toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga.
2. Kogemusi omandades muutub õpilase käitumine eesmärgipärasemaks.
3. Õppekeskkond kindlustatakse koolis õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihipärase õppe- ja kasvatustegevusega ning õppekeskkonnaks on ka kodu, kogukond ja laiemas elukeskkonnas toimivad mõjutused.
4. Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslaste ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima.
5. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele teadmistele ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendatakse uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus.
6. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.
7. Õppekavas mõistetakse õpetamist kui õppekeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.

8. Õppekavas mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd.
9. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskuju, toetada õpilaste loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.
10. Õpet kavandades ja ellu viies:
  - a. arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, terviseseisundit, huvi ja kogemusi;
  - b. arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
  - c. võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
  - d. kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistööd ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
  - e. luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
  - f. kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet, e-õpe, distantõpet, projektõpet, huvitunnid jms);
  - g. kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;
  - h. kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igäihe individuaalsust.
11. Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab põhikool kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.
12. Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide, projektipäevade, digipäevade, huvitundide, loov- ja uurimistööde ning läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab põhikool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

II Õpikeskkond

1. Õpikeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õpikeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

2. Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.

3. Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- 1) osaleb kogu koolipere;
- 2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusesega seotud osaliste vahel;
- 3) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväarikust ning isikupära;
- 4) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- 5) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- 6) välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- 7) ollakse avatud vabale aramusvahetusele, sealhulgas kriitikale;
- 8) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka kaaslastega;
- 9) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- 10) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
- 11) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- 12) korraldatakse koolielu, lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.

4. Füüsilist keskkonda kujundades jälgib põhikool, et:

- 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- 2) õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
- 3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- 4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
- 5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja vahendeid;
- 6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

5. Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õpikeskkonnas.

6. Õpet võib korraldada distantsõppena. Distantsõppe õiguslik korraldus tuleneb põhikooli-ja gümnaasiumiseaduse § 24 lõikest 5, mille kohaselt juhendatud õpe on kooli määratud viisil

toimuv õpe, mida võib korraldada e-õppena ja § 6 lõige 5, mille kohaselt võib õpet korraldada ka virtuaalses õppekeskkonnas.

4. jagu Õppe ja kasvatuses rõhuasetused ning taotletavad pädevused. I

kooliaste (1.-3. klass)

I kooliastmes taotletavad pädevused (Põhikooli riiklik õppekava §7)

Õppe ja kasvatuses rõhuasetused I kooliastmes

1. Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuses põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega.
2. Esimeses kooliastmes keskendutakse:
  - 1) kõlbeliste tõekspidamise ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
  - 2) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisse;
  - 3) õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
  - 4) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
  - 5) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
  - 6) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.
3. Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.
4. Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.
5. Keelekümblusklassides toimub õpe lähtuvalt (visuaalsest) nädalakavast.

II kooliaste (4.-6. klass)

II kooliastmes taotletavad pädevused (Põhikooli riiklik õppekava § 9)

Õppe ja kasvatuses rõhuasetused II kooliastmes

1. Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuses põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmises- ja tegevusvaldkondade vastu. Teises kooliastmes keskendutakse:
  - a. õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
  - b. huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
  - c. õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;

- d. õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.
2. Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

III kooliaste (7.-9. klass)

III kooliastmes taotletavad pädevused (Põhikooli riiklik õppekava § 11)

Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes

Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida. Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

1. õpimotivatsiooni hoidmisele;
2. õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
3. erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
4. pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
5. õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
6. õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

5. jagu

Õppekorraldus

Tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti, valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted ning erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti

Kohustuslikud ja valikõppeained (Põhikooli riiklik õppekava § 15)

Kooli õppekavas on esitatud järgmised kohustuslike ja valikõppeainete ainevaldkondade kavad ja ainekavad ning lisad:

1. keel ja kirjandus: eesti keel, vene keel (keelekümblusklassidele) inglise keel (kahesuunalise keelekümbluse klassidele) 50/50 keelekümblus, kirjandus (lisa 1);
2. võõrkeeled: A-võõrkeel (inglise keel), B-võõrkeel (vene keel) (lisa 2);
3. matemaatika: matemaatika (lisa 3);
4. loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia (lisa 4);
5. sotsiaalsained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus (lisa 5);
6. kunstained: muusika, kunst, kunst ja tarbekunst (lisa 6);

7. tehnoloogia: käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus, tarbekunst (lisa 7);
8. kehaline kasvatus: kehaline kasvatus (lisa 8);
9. valikõppeaine: usundiõpetus (lisa 9);
10. valikõppeaine: karjääriõpetus (lisa 10);
11. valikõppeaine: informaatika (lisa 11);
12. valikõppeaine: ettevõtlusõpetus (lisa 12);
13. III kooliastmes koostatava loovtöö korraldamise põhimõtted (lisa 13)
14. tugisüsteemi korraldus (lisa 14)
15. valikõppeaine: huvitund

Õppe ja kasvatus ajakasutus

1. Õppeaasta kestab 1. septembrist järgmise aasta 31. augustini.
2. Õppeaasta koosneb õppeveeranditest ja koolivaheaegadest.
3. Õppeveerandites on kokku vähemalt 175 õppepäeva. Lõpuklassis on õppeveerandites kokku vähemalt 185 õppepäeva. Lõpueksami toimumise päeval ja vähemalt kahel päeval enne seda õppetunde ei toimu. Lõpueksami toimumise päev ja sellele eelnevad kaks päeva arvatakse õppepäevade hulka.
4. Koolivaheajad kehtestab valdkonna eest vastutav minister. Kooli pidaja võib direktori ettepanekul ja hoolekogu nõusolekul kehtestada valdkonna eest vastutava ministri kehtestatud koolivaheaegadest erinevad koolivaheajad, arvestusega et koolis on õppeaasta jooksul vähemalt neli koolivaheaega kogukestusega vähemalt 12 nädalat, kusjuures suvine koolivaheaeg kestab vähemalt kaheksa järjestikust nädalat.
5. Õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus õppetundides on:
  - 1) 1. klassis 20; 2)
  2. klassis 23;
  - 3) 3. ja 4. klassis 25;
  - 4) 5. klassis 28;
  - 5) 6. ja 7. klassis 30; 6) 8. klassis 32.
  - 7) 9. klassis 34
6. Kool tagab õpilasele õppe kohustuslikes õppeainetes vastavalt riiklikus õppekavas I, II ja III kooliastmele esitatud nädala õppetundide mahus.
7. Vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel võib põhikool arvestada kooli õppekava välist õppimist koolis läbitava õppe osana tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.
8. Õppe- ja kasvatustöö korraldamisel lähtub kool kehtivatest seadustest, õpilase vajadustest, huvigruppide ootustest ning õppe- ja kasvatustöö eesmärkidest.
9. Õppeaasta pikkuse, õpilaste nädalakoormuse ja tunnijaotusplaani koostamisel võetakse aluseks „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ sätestatud nõuded.

10. Lisaks tavapärasele õppetööle viiakse koolis läbi projektipäevi, huvitunde, digiõppepäevi, distantsõpet.

11. Kool tagab õpilasele õppe kohustuslikes õppeainetes alljärgnevas tunnijaotusplaanis aastati esitatud nädala õppetundide mahus.

Tunnijaotusplaani

1 2 3 4	Õppeaine Õppemäär	I HA									II HA						III HA							
		1.klass			2.klass			3.klass			4.klass		5.klass		6.klass		7.klass			8.klass				
		1.a	1.b	1.c	2.a	2.b	2.c	3.a	3.b	3.c	4.a	4.b	5.a	5.b	6.a	6.b	6.c	7.a	7.b	7.c	8.a	8.b	8.c	
5	estl keel (õppek.)	7	7	7	4	4	4	6	6	6	3	3	6	6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
6	vene keel (õppek.)				4	4	4	2	2	2	3	3	2	2	2	3	3	3	4	4	4	3	3	3
7	tarbekunst																	2	2	2	2	2	2	
8	võ																							
9	A-võõrkeel	0	1	1	0	0	0	1	1	1	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	
10	B-võõrkeel														1	1	1	2	2	2	2	2	2	
11	majandus	4	4	4	2	2	2	4	4	4	3	3	2	2	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4
12	võ				2	2	2				2	2												
13	kodundus	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	2	2	2	1	1	1	
14	võ																							
15	tehnoloogia																							
16	geograafia																	1	1	1	2	2	2	
17	tehnoloogia																	1	1	1	1	1	1	
18	keemia																				2	2	2	
19	füüsika																				2	2	2	
20	matemaatika																				1	1	1	
21	ajalugu																				2	2	2	
22	inimeseõpetus				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
23	ajakirjandus																				2	2	2	
24	muusika	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
25	võ				2	2	2				2	2												
26	keel	1	2		2	2	2				1	2			1	2	1							
27	võ				1	1	1																	
28	tehnoloogia																							
29	tehnoloogia	1	1	1	2	2	2	1	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
30	võ																							
31	tehnoloogia																							
32	tehnoloogia																							
33	tehnoloogia	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
34	tehnoloogia	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
35	tehnoloogia	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
36	tehnoloogia	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
37	tehnoloogia	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
38	tehnoloogia	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
39	tehnoloogia	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
40	tehnoloogia	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
41	tehnoloogia																							
42	tehnoloogia																							
43	tehnoloogia																							
44	tehnoloogia																							
45	tehnoloogia																							
46	tehnoloogia																							
47	tehnoloogia																							
48	tehnoloogia																							

1) A-võõrkeele (inglise keel) õppimist alustatakse 3. klassis, B-võõrkeele (vene keel) õppimist alustatakse 6. klassis. Kooli õppekavas on riiklikus õppekavas esitatud õppeaine tööõpetus asemel õppeaine tarbekunst, milles sisaldub riiklikus õppekavas esitatud tööõpetuse ainekava sisu. Alates 6. klassist õpetatakse tarbekunsti ja kunsti õppeaineid integreeritud ainekavana kunstiainete anievaldkonna raames. Tallinna Kunstigümnaasiumis teeb õpilane valiku õpitava aine (tehnoloogiaõpetus või käsitöö ja kodundus) suhtes 2. ja 3. kooliastme alguses. Kooliastme jooksul valikut muuta ei saa. 10% ulatuses omandatakse teine ainekava (vastavalt tehnoloogiaõpetus või käsitöö ja kodundus).

2) Keelekümblusklassis õpetatakse varajase keelekümblusprogrammi järgi 1.– 4. klassides. Alates 5. klassist õpivad õpilased lõimitud aine- ja keeleõppe (LAK) põhimõtetel. Esimeses klassis õpitakse kõiki aineid eesti keeles. Teise klassi teisel poolaastal hakatakse vene keelt õppima kui emakeelt. Keelekümblusprogrammi vene keele tundide osakaalu täitmiseks on kolmandas klassis vene keeles inimeseõpetus ja neljandas klassis käsitöö ja kodundus; tehnoloogiaõpetus. Alates viiendast klassist õpetatakse kõiki aineid eesti keeles v.a vene keel emakeelena. A-võõrkeele (inglise keele) õppimist alustatakse 3. klassis.

3) LAK-õppel on kolm alustala aineteadmised, keeleoskus ja õpioskused. Iga aineõpetaja arendab õpilase ainealaseid teadmisi, sihtkeelt ja õpioskusi. Keeleõpetajatel on LAK-õppe programmis eriline roll. Lisaks keele õpetamisele tavapärase ainekava alusel toetavad nad aineõpetajaid, aidates õpilastel omandada neid keelendeid ja sõnavara, mis on vajalikud teiste ainete valdamiseks. LAK-õppe võtete hulka kuuluvad graafikud, diagrammid, joonised, praktilised katsed ning võtmemõistete ja terminoloogia eraldi esiletoomine.

4) Kahesuunalise keelekümbeluse klass komplekteeritakse eesti ja vene kodukeelega lastest (mõlemat kodukeelt võrdselt). Õppe- ja kasvatustegevused toimuvad klassis võrdselt nii vene kui ka eesti keeles; klassis on õpetajatena kahe keele kandjad; Päeva ühes pooles eestikeelse õpetajaga omandatud teadmised-oskused rakendatakse päeva teises pooles venekeelse õpetaja juhitud tegevustes.

5) Eesti-inglise osalises keelekümbelusklassis toimub õppetöö lõimitult eesti või inglise keeles. Eesti keeles õpitakse emakeelt, matemaatikat, muusikat, kehalist kasvatust ja tarbekunsti. Inglise keeles õpitakse lisaks inglise keelele veel loodusõpetust ja kunsti. Õpetajad teevad omavahel pidevalt koostööd ning eesti ja inglise keelne õppetöö on tihedalt lõimitud.

Suvmäe kooliosas toimub õppetöö lähtuvalt demokraatliku kooli põhimõtetest - kooliosa toimib sotsiaalse kogukonnana, erilist rõhku pööratakse õpilaste aktiivseks kogukonnaliikmeteks kujunemise toetamisele, kaasates õpilasi kooli igapäeva elu puudutavatele küsimustele lahendusi pakkuma.

Suvmäe kooliosa õpilased on oma õppimise kaasloojateks ja autoriteks. Õpilasi toetatakse ja julgustatakse oma õppimise eest vastutust võtma pakkudes neile võimalust 50% õppeaja ulatuses vabadust ja vastutust valida ja planeerida oma õppimist vastavalt oma huvidele ja eesmärkidele, ülejäänud 50% kindlustatakse, et õpilased saavutaksid riiklikus õppekavas sätestatud õpiväljundi.

Tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati Suvmäe kooliosas.

Suvmäe koolis on õppetöö korraldatud kombineeritult. Tunniplaani järgi on eraldatud aeg üldõpetuslikuks õppeks, mille puhul keskendutakse teatud teemadele, eristamata tavapäraseid ainetunde ning õpilased saavad keskenduda oma huvidele ning tunniplaanis kindlaks määratud kohustuslikud tunnid.

Aineõpetaja valib tunni läbiviimiseks sobivad õppemeetodid, sh ümberpööratud klassiruumi meetodi.

Kõikidele Suvmäe kooli õpilastele koostatakse individuaalne õppekava, millest lähtuvalt koostab õpilane koos juhendajaga oma isikliku tunniplaani, millega kindlustatakse, et õpilane õpib kõiki aineid vajalikus mahus.

6. jagu

Läbivad teemad (Põhikooli riiklik õppekava §14, lõige 1 ja 2)

1. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted koolis.

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

2. Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitletud, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 4) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

3. Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on (Põhikooli riiklik õppekava §14 lõige 3; lisa 13):

1) «Elukestev õpe ja karjääri planeerimine»

Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.

Õpilast suunatakse:

- teadvustama oma huve, võimeid ja oskusi, mis aitavad kaasa adekvaatse enesehinnangu kujunemisele ning kutseplaanide konkreetsemaks muutumisele;
- arendama oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö- ja otsustamisoskusi ning teabega ümberkäimise oskusi;
- arendama oskust seada endale eesmäärke ning tegutseda neid ellu viies süsteemselt;
- kujundama valmisolekut elukestvalt õppida ja kutseotsuseid teha ning tundma haridus- ja koolitusvõimalusi;
- tutvuma erinevate ametite ja elukutsetega, nende arenguga minevikus ja tulevikus, tundma õppima töösuhteid reguleerivaid õigusakte ning kodukoha majanduskeskkonda.

Läbiva teema käsitlemine I kooliastmes aitab õpilasel kujundada positiivset hoiakut õppimisse ning toetab esmaste õpioskuste omandamist. Mänguliste tegevuste abil aidatakse õpilasel

kujundada ning õppida tundma ennast ja lähiümbruse töömaailma, tuginedes õpilase kogemustele igapäevaelust. Õpilasele tutvustatakse erinevaid tegevusalasid ja ameteid, nende olulisust ning omavahelisi seoseid.

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes keskendub õpilase sotsiaalsetele ja toimetulekuoskustele, oma huvide ja võimete tundmaõppimisele ning arendamisele. Eesmärk on aidata õpilasel kujundada põhilisi õpioskusi, empaatiavõimet ning suhtlemis- ja enesekontrollioskusi. Õpilasele tutvustatakse erinevaid elukutseid ja töid ning nende seost inimeste individuaalsete eelduste ja huvidega.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub õpilase võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamisele, õpioskuste arendamisele ning esmaste kutsevalikutega seostamisele. Õpilasi juhatakse mõtlema oma võimalikele tulevastele tegevusvaldkondadele ning arutlema, millised eeldused ja võimalused on neil olemas, et oma soove ellu viia. Tähtis on käsitleda töö ja kutsega seotud stereotüüpeid suhtumisi kriitiliselt, et need ei muutuks õpilase tulevikuväljavaadete piirajateks. Õpilasi teavitatakse erinevatest tööharjutamise võimalustest ning julgustatakse neid kasutama. Õpilastele vahendatakse teavet edasiõppimisvõimaluste kohta ning luuakse võimalus saada kutsenõustamist.

2) „Keskkond ja jätkusuutlik areng“

Läbiva teema „Keskkond ja jätkusuutlik areng“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.

Õpilast suunatakse:

- aru saama loodusest kui terviküsteemist, inimese ja teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest ning inimese sõltuvusest loodusressurssidest;
- aru saama inimkonna kultuurilise, sotsiaalse, majandusliku, tehnoloogilise ja inimarengu erinevate tunnuste vastastikusest seotusest ning inimtegevusega kaasnevatest mõjudest;
- väärtustama bioloogilist (sealhulgas maastikulist) ja kultuurilist mitmekesisust ning ökoloogilist jätkusuutlikkust;
- arutlema keskkonnaprobleemide üle nii kodukoha, ühiskonna kui ka üleilmsel tasandil, kujundama isiklikke keskkonnaalaseid seisukohti ning pakkuma lahendusi keskkonnaprobleemidele;
- võtma vastutust jätkusuutliku arengu eest, kasutama loodussäästlikke ja jätkusuutlikku arengut toetavaid tegutsemisviise; hindama ning vajaduse korral muutma oma tarbimisvalikuid ja eluviisi.

Läbiva teema käsitlemine I kooliastmes tugineb õpilase kogemustele, igapäevaelu nähtustele ning looduse vahetule kogemisele. Õppe ja kasvatuse kaudu taotletakse õpilase keskkonnataju kujunemist, pööratakse tähelepanu kodu- ja kooliümbruse keskkonnaküsimustele ning tegutsemisviisidele, mille abil on keskkonnaprobleeme võimalik praktiliselt ära hoida ja lahendada.

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes keskendub peamiselt koduümbruse ja Eesti keskkonnaprobleemide käsitlemisele. Arendatakse tahet osaleda keskkonnaprobleemide ärarahoidmises ja lahendamises ning kujundatakse keskkonnaalast otsustamisoskust. Arendatakse säästvat suhtumist ümbritsevasse ja elukeskkonna väärtustamist, õpitakse teadvustama end tarbijana ning toimima keskkonda hoidvalt.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub kohalike ning globaalsete keskkonna- ja inimarenguprobleemide käsitlemisele. Eesmärk on kujundada arusaama loodusest kui tervik-süsteemist, looduskeskkonna haprusest ning inimese sõltuvusest loodusvaradest ja ressurssidest. Õppemeetoditest on kesksel kohal aktiivõppemeetodid, rühmatööd, juhtumiuuringud, arutelud ning rollimängud. Õpitavad teadmised, oskused ja hoiakud loovad eeldused vastutustundliku ning säästva suhtumise kujunemiseks oma elukeskkonda ning eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamiseks igapäevaelu probleemide lahendamisel.

3) „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“

Läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.

Õpilast suunatakse:

- väärtustama ühiselu demokraatlikku korraldamist, koostööd, kodanikualgatus ja vabatahtlikkusel põhinevat tegutsemist ning konfliktide rahumeelset ja vägivallatut lahendamist;
- olema algatusvõimeline ja ettevõtlik, kujundama isiklikke seisukohti ning neid väljendama;
- tundma õppima ja kaitsma enda ja teiste õigusi ning mõistma nendega kaasnevat vastutust ja kohustusi;
- mõistma avaliku, ettevõtlus- ja mittetulundussektori seoseid ning toimimist;
- mõistma enda kui üksikisiku rolli ühiskonnas ning omandama oskusi osaleda otsustamisprotsessides;
- mõistma ettevõtluse rolli ühiskonnas ning suhtuma positiivselt ettevõtlusse ja selles osalemisse.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on keskne saada koostöö ja ühiste otsuste tegemise kogemusi. Selle viisid on õpilaste vabatahtlik tegevus, nt talgutöö, ühisürituste korraldamine vms. Lähtudes paikkonna võimalustest, tutvustatakse õpilastele kodukandi ettevõtteid, noorteühinguid ja teisi vabatahtlikke organisatsioone või huvirühmi, kes korraldavad kogukonnas üldkasulikke tegevusi, milles õpilased saavad osaleda.

Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on oluline toetada õpilase initsiatiivi ning pakkuda talle võimalusi ja abi ühisalgatusteks. Õpilasi innustatakse iseseisvalt tegutsema ühise eesmärgi nimel ning võtma sellega kaasnevat vastutust ja kohustusi. Oluline on suunata õpilasi leidma

jõukohastele probleemidele loomingulisi lahendusi ning aidata neil kogeda koostegutsemise kasulikkust ja vajalikkust.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub ühiskonna eri sektorite (avaliku, tulundus- ja mittetulundussektori) toimimisele ning nende seostele. Tähtsal kohal on riigi demokraatliku valitsemise korraldus ning üksikisiku või huvirühma osalemis- ja mõjutamisvõimalused kohaliku ja ühiskonna tasandi otsuste tegemisel. Kodanikualgatuse ning vabatahtlikuna tegutsemise mõistmiseks ja motiveerimiseks ning ettevõtlikkuse arendamiseks tutvustatakse õpilastele võimalusi osaleda tegevustes paikkonna hüvanguks ning neid julgustatakse neis tegevustes osalema.

4) „Kultuuriline identiteet“

Läbiva teema „Kultuuriline identiteet“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kultuuri-teadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.

Õpilast suunatakse:

- mõistma ennast kultuuri kandjana, edasivijjana ja kultuuride vahendajana;
- mõistma kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust ühiskonna jätkusuutlikkuse kujundajana;
- olema salliv ja suhtuma lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse ja loomingsusse, taunima diskrimineerimist;
- tundma õppima ning väärtustama oma ja teiste kultuuride pärandit ja eripära, toetudes ühelt poolt erinevates õppeainetes õpitule ning seda üldistades, teiselt poolt ka omaalgatuslikult loetule, nähtule ja kogetule;
- teadvustama ning tundma õppima mineviku ja nüüdisaja ühiskondade kultuurilist mitmekesisust;
- omandama teadmisi kultuuride (sealhulgas ees rahvuskultuuri) kujunemise ja vastas kku rikastavate mõjutuste kohta.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on oluline pakkuda õpilasele võimalust osaleda oma kultuurikeskkonna tavades ja kogeda sellega seonduvaid emotsioone. Õpilasel aidatakse jõuda mõistmiseni, et teatud tavad ja kumbed on omased teatud kultuurile. Õppe ja kasvatusesega kujundatakse meie kultuuriruumis üldiselt tunnustatud käitumisharjumusi, toetatakse uudishimu uue ja erineva suhtes ning positiivset suhtumist sellesse. Õpilaste erinevaid kogemusi kokku viies saavutatakse üldpilt oma kultuurist ja selle kokkupuudetest teiste kultuuridega.

Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on tähtis kujundada positiivseid hoiakuid erinevate kultuuride ja inimeste suhtes ning vältida eelarvamusliku suhtumise kujunemist. Õpitakse respektierima erisusi ja hindama neid kui kultuurilist mitmekesisust ning kultuuride vastastikuse rikastamise vahendit. Õppes ja kasvatuses leitakse võimalusi, kus õppija saab

rakendada oma teadmisi ja oskusi omakultuuri tutvustamiseks näiteks koolide ja rahvusvaheliste projektide kaudu.

Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes on keskne aidata õpilasel mõista, et enda tugev kultuuriline identiteet toetab teda teistes kultuurides orienteerumisel. Õpilasele pakutakse erinevaid võimalusi omandada kogemusi ning süvendada teadmisi teistest kultuuridest, saada elamusi erinevatest kunsti- ja kultuurivaldkondadest, sealhulgas võimalust kaasa lüüa kohalike kultuurisündmuste ettevalmistamises ja läbiviimises.

5) „Teabekeskond“

Läbiva teema „Teabekeskond“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi.

Õpilast suunatakse:

- mõistma vahetu ja vahendatu sarnasusi ning erinevusi;
- valima sobivat suhtlusregistrit ning sidekanalit olenevalt olukorrast ja vajadusest;
- määrama oma teabevajadusi ja leidma sobivat teavet;
- kujundama tõhusaid teabeotsingumeetodeid, mis hõlmavad erinevaid teavikuid ja teabekeskondi;
- arendama kriitilise teabeanalüüsi oskust.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on keskmises õpilase igapäevane teabekeskond. Õpetaja abil ja kaaslaste toel harjutakse kirjeldama oma tegevust teabekeskonnas. Õpilane õpib mõistma temale suunatud teadete suhtluseesmärki ning eristama olulisi teateid ebaolulistest. Samuti harjub õpilane mõistma, millised seaduspärasused kehtivad privaatses ja millised avalikus ruumis, sealhulgas internetis. Läbiva teema rõhuasetused toetavad I kooliastmes inimeseõpetuse, emakeele ning teiste õppeainete kaudu toimuvat suhtlemisioskuste kujundamist. Õpilase eakohast mediakasutust arvestades pööratakse rohkem tähelepanu visuaalsele meediale ning visuaalse teksti analüüsile.

Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on käsitluse keskmises avalikus ja privaatses ruumis toimimise seaduspärasused ning põhiliste kommunikatsiooni võimaluste tundmaõppimine. Õpilane harjub internetis liikudes eristama avalikku ja isiklikku sfääri ning valima selle põhjal õiget suhtlusviisi. Teise kooliastme jooksul harjutakse lugema ja kuulama uudist kui üht ajakirjanduse põhilist tekstiliiki, hindama selle kvaliteeti ning tuvastama uudises puuduvat teavet.

Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes õpitakse mõistma ja analüüsima meedia rolli ühiskonnas, sealhulgas majanduselusel, ning kasutama meediat teabeallikana. Senisest olulisemaks muutub teabe usaldusväärsuse kriitiline hindamine, kuna õpilane hakkab leidma teavet järjest rohkem kasutama isiklike otsuste tegemiseks (nt õppimisvõimalusi valides). Õpetus- ja kasvatustöös aitavad õpilasel mõista internetis leiduvaid võimalusi ja ohte ning ennast ja oma privaatsust kaitsta; iseseisev teabeotsing muutub õpilasele harjumuspäraseks. Läbiva teema käsitlemine loob võimalused analüüsida meediaga seotud problemaatilisi

olukordi (eraellu sekkumine, väärtete edastamine, huvide kahjustamine, kallutatud teabe edastamine vms).

6) „Tehnoloogia ja innovatsioon“

Läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.

Õpilast suunatakse:

- omandama teadmisi tehnoloogiate toimimise ja arengusuundade kohta erinevates eluvaldkondades;
- mõistma tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, elukvaliteedile ning keskkonnale nii tänapäeval kui ka minevikus;
- aru saama tehnoloogiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste uuenduste vastastikustest mõjudest ning omavahelisest seotusest;
- mõistma ja kriitiliselt hindama tehnoloogilise arengu positiivseid ja negatiivseid mõjusid ning kujundama kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamisega seotud eetilistes küsimustes;
- kasutama info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat (edaspidi IKT) eluliste probleemide lahendamiseks ning oma õppimise ja töö tõhustamiseks;
- arendama loovust, koostööoskusi ja algatusvõimet uuenduslike ideede rakendamisel erinevates projektides.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes õpitakse tundma infotehnoloogia kasutamise põhivõtteid, vormistades arvutiga loovtöid. Soovitav on kasutada eelkõige frontaalset õpetamise meetodit ning mängulisi arvutiprogramme. Tehnoloogia rakendamise võimalusi mitmekesistatakse foto või video tegemise ning mudelite ja makettide meisterdamise integreerimise kaudu õppetegevusse.

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes põhineb eelkõige õppetöoga seonduvatel praktilistel ülesannetel, mis eeldavad tehnoloogia rakendamist erinevates ainetundides või huvitegevuses. Arvutiõppes on soovitatav kasutada rühmatööd ja aktiivõppemeetodeid.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes kujundab IKT rakendamise pädevusi igapäevaelus ja õpingutes. Nende pädevuste kujundamiseks tuleb erinevate õppeainete õpetajatel loimida oma ainetundidesse IKT rakendamisel põhinevaid meetodeid ja töövõtteid. Lisaks arvutiklassis peetud aine-tundidele on III kooliastmes soovitatav kasutada nüüdisaegseid IKT vahendeid ka kodutööde ja õuesõppe puhul.

7) „Tervis ja ohutus“

Teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele. a) Tervisekasvatust põhineb õpilaste tervisega seonduvate teadmiste ja hoiakute ning sotsiaalsete toimetulekuoskuste arendamisel. Seda toetab tervist edendava kooli

põhimõtete rakendamine koolis. b) Ohutuse valdkonnas õpetatakse käituma ohutult liiklus-, tule-, veeohu ja teiste keskkonnast tulenevate ohtude puhul ning otsima vajaduse korral abi.

Õpilast suunatakse: a) tervise valdkonnas:

- terviseteadlikkuse arendamisele, sealhulgas oma tervise ja turvalise käitumise väärtustamisele;
- kasutama oma teadmisi, enesega toimetuleku oskusi ning üldisi sotsiaalseid oskusi enda ja teiste turvalisuse, sealhulgas turvalise koolikeskkonna kujundamiseks;
- teadvustama oma otsuste ja käitumise ning selle tagajärgede seost tervise ja turvalisusega;
- leidma ning kasutama usaldusväärset terviseteavet ja abiteenuseid; • teadvustama keskkonna mõju oma tervisele;

b) ohutuse valdkonnas:

- tundma eri liiki ohuallikate ja ohtlike olukordade olemust ning nende võimalikku tekkemehhanismi;
- väl ma ohuolukordadesse sa umist;
- kujundama turvalisele kooli- ja kodukeskkonnale ning liiklusohutusele suunatud hoiakuid ja käitumist;
- omandama teadmisi ning oskusi ohu- ja kriisiolukordades tõhusalt käituda;
- kujundama õiget liikluskäitumist, järgima liikluses keh vaid norme ning arvestama kaasliiklejaid;
- tundma õppima ja väärtustama liikluse ning ohutuse reeglitest tulenevaid õigusi, kohustusi ja vastutust.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes pannakse rõhk tervislike ja ohutute käitumisviiside kujundamisele. Õppija omandab eakohased teadmised ja oskused seonduvalt nii füüsilise, vaimse, emotsionaalse kui ka sotsiaalse tervisega ning tal kujuneb tervist väärtustav hoiak. Selles vanuses on tähtis, et õpilane mõistaks ohu olemust ja selle tekkepõhjusi oma igapäevases keskkonnas ning omandaks oskused käituda ohutult ja turvaliselt. Õppemeetoditest on rõhk jutustustel, aruteludel, rühmatöödel, demonstratsioonidel, rollimängudel ja käitumise modelleerimisel.

Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemisel II kooliastmes pööratakse teadmiste ja oskuste kujundamise kõrval tähelepanu eelkõige vastavasisuliste väärtushinnangute kujundamisele, õpetuse elulähedusele ja levinuma riskikäitumise ärahoidmisele (käitumine, millega kaasnevad nt vigastused, ohu tekkimine, alkoholi jt uimastite kuritarvitamine, suitsetamine, seksuaalne riskikäitumine, ebatervislik toitumine, vähene kehaline aktiivsus ja kehaline ülekoormus). Õppemeetoditest sobivad aktiivõppemeetodid, arutelu, rühmatöö, rollimängud ja demonstratsioonid. Õppetööd ainetundides saavad täiendada noortelt noortele meetodikal põhinevad tunnivalised projektid.

Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes pööratakse tähelepanu tervist ja ohutust väärtustavate hoiakute kujundamisele ning tervisliku ja ohutu käitumise oskuste arendamisele.

Õppemeetoditest on kesksel kohal aktiivõppemeetodid, diskussioon, juhtumianalüüsid, rühmatöö, uurimisprojektid ja rollimängud. Tähtsal kohal on ka õpilastega korraldatavad klassivälised ennetusprogrammid ning õpilaste maksimaalne kaasamine tervist edendavatesse ja ümbritseva turvalisust suurendavatesse tegevustesse.

8) „Väärtused ja kõlblus“

Läbiva teema „Väärtused ja kõlblus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Õpilast suunatakse:

- tunnustama väärtusi, kõlblisi norme ja viisakusreegleid;
- analüüsima süstemaaliselt kõlblisi norme ja väärtusi;
- arutlema üldtunnustatud eeliste printsiipide üle ja neid omaks võtma;
- juhinduma oma käitumises neist põhimõtetest ning hindama iseenda ja kaasinimeste käitumist nende alusel;
- osalema kollektiivi (klassi, kooli, huviringi jm) eeskaoodeksi ja käitumisreeglite väljatöötamises ning neid järgima;
- reflekteerima nii iseenda kui ka kaasinimeste käitumise põhimõtete üle, kasutades kõlbliste konfliktide lahendamise ning vastutustundlike valikute tegemise oskusi.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on rõhk iseenda tundmaõppimisel, heade kommete omandamisel ja sellise klassikollektiivi kujundamisel, kus peetakse oluliseks õiglust, ausust, hoolivust, sallivust, inimväärikust, lugupidamist enda ja teiste vastu, lubaduste pidamist ning demokraatlikku osalemist ja rahvuslikkust. Õppemeetoditest on esikohal töö jutustustega, rollimängud, arutelud ja õpetaja selgitused, mille vältel õpitakse oma kogemusi teadvustama ning oma tegutsemist jälgima ja reflekteerima.

Läbiva teema käsitlemisega II kooliastmes teadvustatakse ja mõtestatakse kõlblisi norme ning kujundatakse sallivust ja lugupidamist erinevate inimeste vastu. Erinevaid vaatenurki pakkuva käsitlemise kaudu taotletakse õpilase isiklike seisukohtade kujunemist humanistlike kõlbliste normide taustal. Õpilase mõttearendustesse tuleks suhtuda paindlikult, jättes õpilasele võimaluse säilitada oma arvamus. Õppemeetoditest on kesksel kohal lugude analüüs, aktiivõppemeetodid, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelu ning rollimängud. Õppevara kaudu tutvustatakse õpilasele positiivseid kõlblisi eeskujusid ja ideaale. Igapäevases koolielus pakutakse võimalusi rakendada omandatud teadmisi.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes toob selgemalt esile väärtushinnangute ja kõlbliste normide ühiskondliku ning ajaloolis-kultuurilise mõõtme. Erinevate maailmavaadete ja religioonide tutvustamisega (ajaloos ning tänapäeval) toetatakse sallivuse ja lugupidava suhtumise kujunemist. Eri allikatest teabe kogumisega, erinevates õppeainetes käsitletu ning kogemuste põhjal juhitakse õpilasi arutlema väärtuste ja kõlblisuse teemade üle, võrdlema erinevaid seisukohti ja põhjendama oma seisukohti, pidades silmas eelarvamusteta,

taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse. Sobilik on teha uurimisprojekte, mis võimaldavad käsitleda küsimusi sügavamalt ja mitmekülgsemalt.

Läbivate teemade kasutamisel arvestatakse ainekavades toodud seoseid läbivate teemade taotlustega ning õppeainete ja ainevaldkondade vahelise lõimingu vajadust läbivate teemade käsitlemisel. Läbivate teemade elluviimine toimub ka valikainete informaatika ja karjääriõpetuse kaudu. Õpikeskkonna korraldamise kaudu luuakse võimalused läbivate teemadega tegelemiseks. Läbivate teemade taotluste elluviimiseks kasutatakse nii vaimset, sotsiaalset kui ka füüsilist õpikeskkonda. Klassi- ja koolivälisel tegevusel põhinev läbivate teemade käsitlemine toimub projekti- ning partnerlus tegevuste kaudu, mille eesmärgid ja tulemused on seotud läbivate teemade taotlustega.

9) Liikluskasvatuse teemad ja nende käsitlemise maht koolis ja käsitlemine ainetundides

1. Liikluskasvatus on kooli õppe- ja kasvatustegevuse osa, mille käigus lapsed omandavad üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks.
2. Põhikooli esimeses astmes (1.–3. klass) on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast.
3. Põhikooli teises (4.–6. klass) ja kolmandas astmes (7.–9. klass) on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.
4. Liikluskasvatuse eesmärgiks on laste ettevalmistamine ohutuks ja kaasliiklejaid arvestavaks liiklemiseks. Õpilasel peaksid välja kujunema ohutu liiklemise harjumused. Lapse teadmised ja oskused peaksid toetama lapse enda ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust erinevates liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.
5. Liikluskasvatus toimub integreerituna kõigis õppeainetes.

I kooliaste

Teemad ja nende õppeainetega lõimumine

Eesti keel: liiklusohud kooliteel ja nende vältimine; liiklusohutust tagavad kaitsevahendid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve ning küünarnukikaitset.

Matemaatika: pikivahe, libisemine

Kunst ja tarbekunst: valgusfoor, operatiivsõidukid

Loodusõpetus: liiklusohud kooliteel ja nende vältimine; liiklusohutust tagavad kaitsevahendid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve ning küünarnukikaitsed; keha liikumine, pidurdamine, liikuva keha peatamise aja ja tee pikkuse sõltumine kiirusest ja teekatte libedusest; ohutu liikumine/liiklemine märjal, lumisel ja libedal teel.

Inimeseõpetus: jalgrattaga, rulaga, rulluisudega sõitmiseks ohutu koha valimine ja sobiv sõidukiirus; käitumine ühissõidukis; ohutu sõidutee, sh raudtee ületamine; vale /ohtliku liikluskäitumise eristamine õigest/ohutust;

Kehaline kasvatus: parempoolne liiklus

II kooliaste

Teemad ja nende õppeainetega lõimumine

Eesti keel: koolitee, sõidutee ületamine, liiklusmärgid, valgusfoor, ristmikud, liiklemine talvel, helkur, jalgrattaga liikluses, turvaline autosõit, rulatasõitja ja rulluisutaja

Matemaatika: ristmikud

Inimeseõpetus: helkur, liikluseetika; võimalusel osalemine Maanteeameti „Helkurkoolitusel”; liikluseeskirjad

Loodusõpetus: turvaline autosõit, koolitee ohtlike kohtade kaardistamine

Kunst ja tööõpetus: valgusfoor, liiklusmärgid ja nende meisterdamine Kehaline

kasvatus: liiklemine talvel; võimalusel jalgrattakoolitus.

III kooliaste

Teemad ja nende õppeainetega lõimumine

Eesti keel: teemade kordamine

Võõrkeel: tee küsimine, liiklus üldiselt

Matemaatika: alev, linn, asula, asulaväline, helkuri vajalikkus

Inimeseõpetus: liiklusõnnetus, trauma, ohutus, liikluseeskirjad

Loodusõpetus: rongiliiklus, -märgid, jalgratas

Geograafia: kaardi tundmine, arvutikaardid ning praktilised tööd kasutades info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendeid, ülesanded kooliümbruse kaardiga (objektide leidmine ja asukoha kirjeldamine) ning info leidmine interaktiivsetelt kaartidelt (vahemaade mõõtmine, otsing aadressi järgi, objektide leidmine ja tähistamine) Kehaline kasvatus: liiklemine talvel

7. jagu

Lõimingu põhimõtted koolis

1. Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist, läbivate teemade käsitlemist, õpitulemuste saavutamist.
2. Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel; õppeainete, koolisiseste projektide, projektipäevade, huvitundide, digiõppepäevade ja läbivate teemade ühiste rõhuasetuste, õppeülesannete ning – viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldatakse koolis õpet ja kujundatakse õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitust: täpsustades pädevusi, seades õppeeesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

8. jagu

Loovtöö/uurimistöö korraldamise/läbiviimise põhimõtted koolis

1. III kooliastmes korraldab põhikool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline. Loovtöö temaatika pakub kool, täpsema teemavaliku teevad õpilased. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Loovtöö hinne ja teema märgitakse lõputunnistusele.
2. III kooliastmes koostatava loovtöö korraldamise põhimõtted Tallinna Kunstigümnaasiumis on esitatud käesoleva PÕK lisas 13.

9. jagu

Õppe- ja kasvatuskorralduse alused (Põhikooli riiklik õppekava §15) Õppe ja kasvatus korraldus

1. Õppe- ja kasvatustegevus on põhikoolis traditsioonilise korraldusega, s.t. kõiki õppeaineid õpitakse enamasti kogu õppeaasta vältel.
2. Kohustuslike õppeainete ja valikainete tundide jaotus klassiti määratakse kindlaks tunnijaotusplaanis, mis kehtestatakse direktori poolt igaks õppeaastaks tagades kohustuslike õppeainete riiklikus õppekavas ettenähtud mahud.
3. Ainetundide jaotus klassiti määratakse tunnijaotusplaanis vastavalt §14.
4. Õppe ja kasvatus ja õpilase juhendamise korraldus Suvemäe kooliosas:

- 1) Suvemäe kooliosa pakub põhikooli haridust 1. - 9. klassini. Õppegruppidesse jagunemine toimub:

- kooliastmete kaupa riikliku õppekava õpiväljundite saavutamiseks (50% õppest) ning ● valdkondadeüleselt (vähemalt 50%).

2) Erinevate õppeainete ja teemade õppimisel saab õpilane koos juhendajaga valida endale sobiva õppevormi, milleks võib olla: ● osalemine tunniplaani järgses tunnis

- osalemine huvipõhistes töötubades või klubides
- iseseisvalt õppides aine- või valdkonna keskustes
- töövarju või õpipoisina väljaspool kooli
- muu individuaalne kokkulepe juhendaja või aineõpetajaga

3) Juhendamine Suvemäe koolis:

Igal Suvemäe kooli õpilasel on juhendaja, kelle määramisprotsessis saab õpilane (koos perekonnaga) kaasa rääkida.

Juhendamise eesmärk on:

- toetada õpilase igakülgset arengut;
- anda tagasisidet õpilase (õppeedukuse) edenemise kohta;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt ja eesmärgistatult õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.
- juhendamine toimub vähemalt kord nädalas eesmärgiga aidata õpilasel õpinguid planeerida ja reflekteerida.
- 1.-2. klassi õpilaste juhendamine toimub vastavalt laste vajadustele ja eripäradele.

10. jagu

Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine.

1. Põhikoolis korraldab kool õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või –nõustamine) kättesaadavuse.

2. Karjäärinõustamine on inimese toetamine teadlike karjääriotsuste tegemisel ja elluviimisel. Nõustamine loob eeldused, et inimene suudab paremini analüüsida iseennast ja oma võimalusi ning planeerida ja ellu viia isikliku karjääriplaani tuginedes elukestva õppe põhimõtetele.

3. Karjäärinõustamine toimub koostöös klassijuhatajatega 3. kooliastme jooksul. Karjääriõppe vormideks on:

- 1) arenguestlused
- 2) individuaalne nõustamine erispetsialisti (psühholoog, karjäärinõustaja) poolt
- 3) teavitused edasiõppimisvõimaluste kohta
- 4.) karjäärispetsialistide kutsumine kooli. Kool teeb karjäärinõustamiseks koostööd SA Innove Rajaleidja keskusega.

4. Karjäärinõustamisel:

- 1) selgitatakse enda vajadusi ja eesmärke;
- 2) hinnatakse enda olemasolevaid ja edasiarendamist vajavaid teadmisi ja oskusi; 3) täpsustatakse töö- ja õppesoove;
- 4) arutatakse kutse- õppe- ja töövaliku otsuste tegemist;
- 5) hinnatakse oma kutsesobivust ja isiksuse omadusi;
- 6) saadakse teavet tööturul toimuvast, õppimisvõimalustest, elukutsetele esitatavatest nõuetest ja tööotsimisallikatest; 7) kavandatakse edaspidiseid tegevusi.

11. jagu

Valikõppeainete, huvitundide loendid ja valimise põhimõtted

1. Kool võimaldab õpilastele õppe järgmistes kooli poolt kehtestatud valikainetes: informaatika, usundiõpetus, karjääriõpetus, ettevõtlusõpetus, huvitund.
2. Huvitunni valimine toimub vabatahtlikkuse alusel õppekava toetava ainetunnina. Õpetamise maht määratakse kindlaks igaks õppeaastaks kinnitatavas päevakavas arvestades õpilaste ja nende vanemate soove. Õpperühm avatakse vähemalt 15 soovija olemasolul ühes kooliastmes.
3. Kooli omanäolisust toetavateks aineteks on: tarbekunst, mille ainekava sisaldub kooli õppekavas ja on kohustuslik õppeaine; koorilaul, mis võib olla vastavalt kooliastmele mudilas-, või lastekoori tund.

12. jagu Õpilase juhendamise, õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamise põhimõtted ja korraldus

I Õpilaste juhendamine

Haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt üldjuhul õpib haridusliku erivajadusega õpilane tavaklassis. Direktor on määranud haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerijaks õppealajuhataja, kelle ülesandeks on haridusliku erivajadusega õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide, andekate õpilaste juhendajate ja õpetajate vahel. Õppealajuhataja toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega. Haridusliku erivajadusega õpilane saab psühholoogilist abi kooli psühholoogilt ja ainealast abi aineõpetajalt selleks ettenähtud konsultatsioonide ajal. Konsultatsiooniajad on avalikustatud kooli kodulehel.

Kui õpilase hariduslik erivajadus tuleneb tema andekusest, tagatakse talle vajadusel:

- a) individuaalse õppekava rakendamine
- b) aineõpetajate või vastava valdkonna spetsialistide täiendav juhendamine

- c) ainetundides arvestatakse õpilase andekusega ja antakse talle diferentseeritud ülesandeid tulenevalt tema võimekusest
- d) aineõpetaja suunab õpilast osa võtma TÜ Teaduskoolist, olümpiaadidest, konkurssidest
- e) aineõpetaja valmistab õpilase ette ja suunab teda osa võtma aineolümpiaadidest Õppeaasta lõpul korraldab direktor andekatele õpilastele ja nende vanematele vastuvõtu

II Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks iga õppeperioodi algul.

Kooli ja vanemate koostöö koordineerimiseks kutsub direktor kokku üks kord õppeaasta alguses lastevanemate üldkoosoleku.

Koolikorraldust reguleerivad dokumendid on kättesaadavad kooli kodulehel.

Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

Klassi-või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks tuleb põhikoolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada diferentseeritud õpet.

Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga koolis arenguveestlusi, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. Arenguveestluste korraldamine käib vastavalt koolis kinnitatud arenguveestluste korrale.

Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse. III Õpilase individuaalse arengu toetamiseks kohaldatavad erisused

1. Kui Tallinna Kunstigümnaasiumi põhikoolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada Eesti keel teise keelena ainekava alusel.
2. Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppest.
3. „Põhikooli riikliku õppekava“ §17 lõigete 3, 4,5 ja 6 kohaselt võib kool õppekava või individuaalseõppekava nominaalseks õppeajaks sätestada:
  - 1) liikumispuudega õpilasele 10 õppeaastat,
  - 2) kõnepuudega õpilasele 10 õppeaastat, suurendada keele ja kirjanduse valdkonna õppemahtu ning loobuda B-võõrkeele õppest,

- 3) kuulmispuudega õpilasele 11 õppeaastat, suurendada keele ja kirjanduse valdkonna õppemahtu ning loobuda B-võõrkeele õppest. Lisanduvad keeleõppe tunnid võib asendada viipekeele õppega,
  - 4) nägemispuudega õpilasele 10 õppeaastat ning suurendada tehnoloogia valdkonna õppemahtu.
4. Kool võib õpilase individuaalse arengu toetamiseks või tema varasema õpi- või töökogemuse arvestamiseks kokkuleppel õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemaga teha muudatusi või kohandusi õppesisus, õppekoormuses, õppekorralduses ja õppekeskkonnas, kui sellega ei kaasne õppeaja muutumist võrreldes nominaalse õppeajaga ega riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamist või asendamist. Kokkulepe vormistatakse kooli ja õpilase või piiratud teovõimega õpilase vanema vahel õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil („Põhikooli riiklik õppekava“ §17 lõige 7) .
5. Kool koostab õpilasele individuaalse õppekava juhul, kui:
- 1) õpilasele rakendatakse õppekorraldust, mille puhul õpilane on väga vähesel määral kaasatud klassis läbiviidavasse õppesse;
  - 2) õpilase õppekava erineb klassile koostatud õppekavast;
  - 3) õpilase klassi läbimise aega või nominaalset õppeaega muudetakse;
  - 4) kooliväline nõustamismeeskond on andnud õpilase arengu toetamiseks soovitusi vähendada või asendada riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemusi või vabastada õpilane kohustusliku õppeaine õppimisest („Põhikooli-riiklik õppekava“ §17 lõige 8, punktid 1,2,3,4) .

IV Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamine

Koolis on võimalused rakendada hariduslike erivajadustega õpilastele õppe paremaks korraldamiseks erinevaid rühmi ja klasse. HEV koordineerija toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.

Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduslikud erisused

1. Üldine tugi - otsustab kool
  - 1) Ajutine või perioodiline õpetaja poolt pakutav individuaalne lisajuhendamine.
  - 2) Ajutine tugispetsialistide teenus
  - 3) Vajadusel rakendatakse õpiabitunde individuaalselt või rühmas.
  - 4) Vajadusel koostatakse individuaalne arengu jälgimise kaart. Tehakse kohandusi PRÕKi järgi õppiva õpilase õppesisus, korralduses ja keskkonnas, millega ei kaasne õpitulemuste vähendamine, asendamine või nominaalse õppeaja muutumine.
  - 5) Vajadusel rakendatakse erisusi hindamisel.
2. Tõhustatud tugi - soovitab kooliväline meeskond
  - 1) Õpib tavaklassis, tagatud on pidev (regulaarne) täiendav individuaalne juhendamine.

- 2) Osaajaline õpe individuaalselt või rühmas.
- 3) Vajadusel tugispetsialistide teenus ja individuaalne õppekava ühes, mitmes või kõikides ainetes (õpitulemuste vähendamine, asendamine või nominaalse õppeaja muutumine).
- 4) Tagatud on õppekava, metoodikate ja õppevara kohandamine, vajadusel käitumise tugikava rakendamine.

3. Eritugi - soovitab kooliväline meeskond

- 1) Puudespetsiifiline õppekorraldus: keskkond, metoodika, vahendid.
- 2) Pidev tugispetsialistide teenus lõimituna sotsiaal- või tervishoiuteenustega või mõlemaga.
- 3) Osaajaline õpe individuaalselt või rühmas.
- 4) Pidev individuaalne tugi klassis.
- 5) Õppekava kohandamine või erinev õppekava.
- 6) Õpib väiksemas rühmas, kuni 8 õpilasega eriklassis või individuaalselt.
- 7) Integreerimine tavaklassi sobivates ainetundides koos pideva individuaalsuse tagamisega.

4. Koduõpe

- 1) Koduõpe määratakse õpilasele koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel, arstlike dokumentide ja tervisliku seisundi alusel.
- 2) Õpilasele koostatakse koostöös vanemaga tema võimeid ja erivajadusi arvestav individuaalne õppekava.
- 3) Kooli poolt juhendatud õpet viiakse läbi vähemalt kaheksa õppetunni ulatuses nädalas.
- 4) Koduõpet lapsevanema soovil korraldab ja rahastab vanem (PGS §23, lõige 4)

Kooli direktori otsusega mittenõustumisel on õpilase vanemal õigus otsus vaidlustada kümne päeva jooksul pärast otsuse teadasaamist.

13. jagu

Hindamine I

Hindamise eesmärgid

1. Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppe edukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

2. Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele.

Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

3. Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtivatele hinnetele. Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord sätestatakse kooli kodukorras ning hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord määratakse kooli õppekavas.
4. Nõuded õpilase käitumisele esitatakse kooli kodukorras.

Kujundav hindamine

1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
2. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.
3. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.
4. Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.
5. Kirjalikult kajastatakse kujundavat hindamist eKooli kaudu vähemalt kord trimestri vältel.

Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

1. Õpilase teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas õppekavas toodud oodatavate tulemustega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui

ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi võib väljendada numbriliste hinnetega viie palli süsteemis või anda suulisi hinnanguid (kujundav hindamine).

2. Hindamisel viie palli süsteemis:

- a. hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
- b. hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
- c. hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele, kuid esineb puudusi ja vigu;
- d. hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi;
- e. hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi ja areng puudub.
- f. kui õpilane on jätnud sooritamata kohustusliku hindelise töö, märgistatakse see tähisega „X”. Õpilasel on töö sooritamiseks aega õppeperioodi lõpuni.

3. Keelekümblusklassis kasutatakse hinnangute märkimisel järgmisi tähiseid: SV – suuline vastus; KV – kirjalik vastus; KH – koondhinnang (veerandi/poolaasta lõpus). Käitumist ja hoolsust märgitakse järgmiselt: eeskujulik – E, hea – H, rahuldav – R, mitterahuldav – MR.

4. Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%.

5. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib vastavat kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk”.

6. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks õppeperioodi lõpuni.

7. Keelekümbluse põhimõttel õppivate õpilaste puhul kasutatakse I kooliastmes hindamisel kirjeldavaid sõnalisi hinnanguid, millel puudub numbriline ekvivalent. Õpilase koolist lahkumisel või hiljemalt I kooliastme lõpul teisendatakse jooksva

õppeaasta sõnalised hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmise klassi üleviimisel, lõikes 2 sätestatud hindeskaalasse ja esitatakse õpilasele ja tema seaduslikule esindajale.

8. Hindamine Suvemäe kooliosas

- a. Suvemäe kooliosas ei toimu numbrilist hindamist 1.-9. klassini.
- b. Hindamine toimub enesehinnangu abil enamasti suulise või kirjaliku sõnalise tagasisidena õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste, käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta. Adekvaatse enesehinnangu kujunemist toetavad aineõpetajad ja juhendaja, kes soovivad erinevaid tegevusi, et jõuda nii õppekavas kehtestatud kui isiklikult seatud õpieesmärkideni.
- c. Õpilase arengu hindamine toimub järjepideva protsessina õpilase, aineõpetaja ja juhendaja koostöös. Õpilane kaasatakse hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ning tõsta õpimotivatsiooni.
- d. Õpilane ja juhendaja lepivad koos kokku õppe-eesmärgid nädalaks või pikemaks perioodiks ning analüüsivad eesmärkide saavutamist.
- e. Õpilaste refleksioonid jäädvustatakse digitaalselt ning lapsevanemale on tagatud neile ligipääs.
- f. Õpilase koolist lahkumisel või hiljemalt III kooliastme lõpus teiseandatakse jooksva õppeaasta sõnalised hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmise klassi üleviimisel lõikes 2 sätestatud hindeskaalasse.

Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord

1. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks õppeperioodi jooksul.
2. Kui trimestri- või poolaastahinne on hinnatud hindegaga “puudulik” või “nõrk” või on jäänud hinne panemata, või on antud samaväärne sõnaline hinnang (kujundav hindamine), antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks õppeperioodi jooksul.
3. Järelevastamiste ajagraafikud on kättesaadavad kooli kodulehel, õpetajate toa stendil, õpetaja teavitab õpilasi järelevastamise aegadest eKooli keskkonna kaudu.
4. Järele vastatud töö hinne fikseeritakse eKooli ainepäevikus.
5. Järele vastatud trimestri- või poolaastahinne fikseeritakse eKooli ainepäevikus.

II KÄITUMISE JA HOOLSUSE HINDAMINE

Käitumise hindamine

1. Õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis ja väljaspool kooli.

2. Käitumishindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt.
3. Käitumishindega «hea» hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid.
4. Käitumishindega «rahuldav» hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi, mistõttu ta vajab pedagoogide ja lastevanemate tähelepanu ning suunamist.
5. Käitumishindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, ei allu õpetajate ega lastevanemate nõudmistele. Õpilase käitumise võib hinnata «mitterahuldavaks» ka põhjuseta puudumise korral või üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.

Hoolsuse hindamine

1. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppimisse ja ülesannetesse, tema kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
2. Hoolsushindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppimisse ja ülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on ülesannete täitmisel püüdlik, hoolas ja iseseisev, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.
3. Hoolsushindega «hea» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppimisse ja ülesannetesse kohusetundlikult, on iseseisev ja hoolikas ning õpib võimetekohaselt.
4. Hoolsushinde «rahuldav» saab õpilane, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid ja muid kohustusi, kuid ei ole piisavalt järjekindel ega õpi kõiki aineid oma tegelike võimete ja arengutaseme kohaselt.
5. Hoolsushindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppimisse ja ülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate nõudmisi, jätab sageli tegemata oma kodused õpiülesanded ning muud ülesanded koolis ja kodus.

Käitumise ja hoolsuse hindamise korraldus

1. Põhikoolis hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust.
2. Käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega.
3. Põhikooliõpilase käitumist ja hoolsust hinnatakse igal trimestril
4. Käitumis- ja hoolsushinded märgitakse klassipäevikusse ja klassitunnistusele, käitumishinne ka õpilasraamatusse. Põhikooli lõputunnistusele märgitakse ainult käitumishinne.
5. Käitumise aastahindeks pannakse «mitterahuldav» kooli õppenõukogu otsuse alusel. Selleks esitab klassijuhataja õppenõukogule põhjenduse, milles on arvestatud ka õpilasesinduse seisukohti ja ettepanekuid.

III Kokkuvõtvad hinded ja järgmisse klassi üleviimine

1. Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine trimestri- või poolaastahinneteks ning trimestri- või poolaastahinnete koondamine aastahinneteks.
2. Poolaastahindeid kasutatakse juhul, kui õppenädalas on ainetunde 1
3. Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana.
4. Õpilast ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemat teavitatakse kokkuvõtvatest hinnetest eKooli keskkonna kaudu ja õppeaasta lõpul ka paber kandjal
5. Keelekümbluse põhimõttel õppivate õpilaste puhul kasutatakse kokkuvõtva hindamisena vähemalt kaks korda õppeaastas toimuvat kirjeldavate sõnaliste kokkuvõtvate hinnangute andmist, millel ei pea olema numbrilist ekvivalenti. Kokkuvõtvas hinnangus peab selgelt kajastuma, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud. Keelekümbluse I kooliastme ainekavades on toodud minimaalsed õpitulemused, millega võib õpilase üle viia järgmisesse klassi.
6. Kui õppeperioodi keskel on õppeaine trimestri- või poolaastahinne või -hinnang jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või hinnangu väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk” või antakse tulemustele samaväärne sõnaline hinnang.
7. Õpilasele, kelle trimestri- või poolaastahinne on „puudulik” või „nõrk”, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, individuaalne õpiabi plaan jm) vastavalt kooli õppekavas sätestatule, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
8. Aastahinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.
9. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestri- või poolaastahinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
10. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamis õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava

või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

11. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamal õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.
12. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.
13. Lõigetes 8 ja 12 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmise klassi üleviimise ajaks.

IV Hinde ja kokkuvõtva hinnangu vaidlustamine

Õpilasel ja lapsevanemal on õigus arvestuslikke ja kokkuvõtvaid hindeid ning kokkuvõtvaid sõnalisi hinnanguid vaidlustada ja taotleda nende muutmist.

V Vaidlusküsimuse lahendamine

1. Õpilase hindamisel koolis tekkinud eriarvamusi ja vaidlusküsimusi lahendavad õpilase või lapsevanema nõudmisel aineõpetaja, klassijuhataja ja/või direktor (direktori asetäitja õppe- ja kasvatustegevuse alal).
2. Hinde pannud õpetaja on kohustatud selgitama hindamise põhimõtteid, korda ja hindekriteeriume ning põhjendama hinde õigsust ja nõuetele vastavust.
3. Vajaduse korral vaatab vaidlusaluse küsimuse läbi kooli õppenõukogu, teeb otsuse ja teavitab sellest õpilast ja lapsevanemat kolme tööpäeva jooksul pärast otsuse vastuvõtmist.
4. Kui õpilane või lapsevanem ei ole kooli juhtkonna või õppenõukogu otsusega nõus, võib ta pöörduda kooli õppe- ja kasvatustegevuse üle riiklikku järelevalvet teostava ametniku poole viie tööpäeva jooksul arvates otsusest teadasaamisest.

VI Põhikooli lõpetamine

1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.
2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
  - a. kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
  - b. kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.
4. Õpilane, kes asus eesti õppekeelega koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena eksami.
5. Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.

14. jagu

I Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted.

- 2) Õpetajate koostöö peamiseks vormideks on:
  - a. Õppenõukogu
  - b. Töökoosolekud
  - c. Infovahetunnid
  - d. Sisekoolitused, koolitused
  - e. Huvipõhised ainesektsioonid
- 3) Õpetajad kuuluvad huvipõhisesse ainesektsioonidesse. Huvipõhise ainesektsiooni tööd koordineerib ainesektsiooni juht. Õppeaasta lõpul esitatakse juhtkonnale ainesektsiooni töö aruanne, mis koosneb järgmistest osadest:
  - a. Huvipõhise ainesektsiooni koosseis
  - b. Õppeaasta eesmärgid ja nende täitmise analüüs
  - c. Toimunud koosolekute ajad ja lühikokkuvõtted
  - d. Ainesektsiooni töö analüüs. Üldine hinnang ainesektsiooni tööle õppeaasta jooksul: olulisemad õnnestumised ja parendusvaldkonnad ning ettepanekud.
- 4) Vastavalt vajadusele koondutakse õppeaasta keskel töögruppideks, mis tegelevad mõne hetkel koolis päevakorral oleva õppe-kasvatustegevuse teema või arendustegevusega

II Õpetaja töökava

- 1) Õppetöö toimub õppetunnis õpetaja ainekaardi alusel.
- 2) Õppe- ja kasvatustöö peamiseks vormiks on tund, kuid õppetöö võib toimuda ka teistes õppevormides (nt paaristund, õppekäik, projektitöö, õppepäev, iseseisev töö jne).
- 3) Ainekaardi koostamine ja arendamine kuulub õpetaja pädevusse.
- 4) Ainekaart koostatakse igas õppeaines klassiastmeti.

- 5) Õpetaja ainekaart on kalenderplaan, milles täpsustatakse kooli õppekava üldosas ja ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja –materjale, kooli põhiväärtusi ning õppeaasta üldtööplaani.
- 6) Iga õpetaja võib ainekaarti täiendada õppeainest lähtuvalt.
- 7) Õpetaja ainekaart on õpetaja põhivahend, mis pidevalt täieneb ja muutub.

III Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

- 1) Kooli õppekava kehtestab kooli direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.
- 2) Kooli õppekava uuendamine või täiendamine toimub taotluse alusel, mis tuleb esitada kooli direktorile koos ettepanekute ja põhjendustega. Kui kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajadus on tingitud muudatustest õigusaktides, siis algatab kooli õppekava muutmise kooli direktor.
- 3) Kool avalikustab kooli õppekava koos muudatustega kooli veebilehel.
- 4) Koolis toimuvad haridusuuendused kajastuvad esmalt kooli arengukavas ja peale monitooringut ning vähemalt 1. aastast rakendamist viiakse muudatused sisse kooli õppekavva vastavalt punktile 2).

[Lisa 1 Ainevaldkond „Keel ja kirjandus”](#)

[Lisa 2 Ainevaldkond „Võõrkeeled”](#)

[Lisa 3 Ainevaldkond „Matemaatika”](#)

[Lisa 4 Ainevaldkond „Loodusained”](#)

[Lisa 5 Ainevaldkond „Sotsiaalsained”](#)

[Lisa 6 Ainevaldkond „Kunstiained”](#)

[Lisa 7 Ainevaldkond „Tehnoloogia”](#)

[Lisa 8 Ainevaldkond „Kehaline kasvatus”](#)

[Lisa 9 Valikaine „Usundiõpetus”](#)

[Lisa 10 Valikaine „Karjääriõpetus”](#)

[Lisa 11 Valikaine „Arvutiõpetus”](#)

[Lisa 12 Valikaine „Ettevõtlusõpetus”](#)

[Lisa 13 III kooliastme loovtöö korraldamise põhimõtted Tallinna Kunstigümnaasiumis](#)

[LISA 14 Tallinna Kunstigümnaasiumi tugisüsteemi korraldus](#)